

Program kina NÁDEJ

na mesiac október 1996

1.–2.	MISSION: IMPOSSIBLE	USA	MP 12
Predstavenia o 17.30 a 20.00 h			
3.–6.	GOOFY	USA	MP
Predstavenia o 17.30 h, v sobotu a v nedeľu aj o 15.00 h			
3.–4.	LEON	Franc.	MP 12
5.–6.	MADISONSKÉ MOSTY	USA	MP 12
Predstavenia o 20.00 h			
8.–9.	12 OPÍC	USA	MP 12
Predstavenia o 17.30 a 20.00 h			
10.–13.	TWISTER	USA	MP 12
Predstavenia o 17.30 a 20.00 h, v sobotu a v nedeľu aj o 15 h			
15.–16.	BLÁZNIVÁ KOMÉDIA	Tal.	MP 12
17.–18.	ŠARLÁTOVÉ PÍSMENO	USA	MP 12
19.–20.	SHOWGIRLS	USA	MN 15
22.–24.	SMRTONOSNÝ ŠPIÓN	USA	MP 12
25.–27.	OPRAVÁR	USA	MP 12
29.	KASÍNO	USA	MP 12
30.–31.	INTÍMNE DETAILS	USA	MP 12
Predstavenia o 17.30 a 20.00 h, dňa 29. 10. o 17.30 h			

Predstavenia pre deti

19.–20.	O MAŠKRTNOM MEDVEĐOVI	Rus.	Vstupné 10,- Sk
27.	15-ROČNÝ KAPITÁN PILGRIMA	Rus.	Vstupné 10,- Sk
Predstavenia o 15.00 h			

Račiansky mesačník vydáva Miestny úrad Rača, Kubačova 21. Redakčná rada: MUDr. Ivan Strnisko – starosta, Vladimír Ivanič – zástupca starostu, Jozef Benčíč, Renáta Fitošová, František Khandl, Jarmila Luknárová, Mgr. Viera Pocciová, Cyril Sekerka, Tomáš Paškevič – fotograf. Uzávierka – do 12. dňa v mesiaci. Príspevky posielajte na adresu Miestneho úradu, tel.: 28 34 64, 28 34 66.

Sadzba a tlač: REPRODUKČNÝ, Rožňavská 17, 831 04 Bratislava, tel.: 5254 322, 5254 777, tel./fax: 5254 313

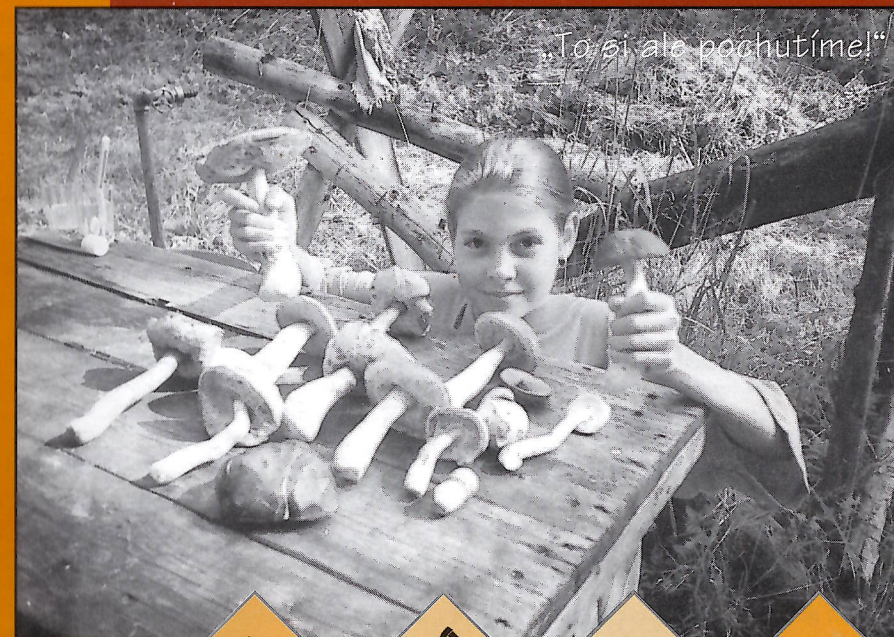

Račiansky

ROČNÍK V
OKTÓBER 1996

mesačník

XIII. ZASADNUTIE
MZ RAČA

PODNIKATELIA
V RAČI

PRÁVA A POVINNOSTI
VLASTNÍKOV BYTOV

KULTÚRNE AKTIVITY

Pripravujeme

OKTÓBER

- mesiac úcty k starším

Vážení občania,
z príležitosti Mesiaca úcty k starším
pripravujeme pre Vás v mesiaci október:

- spoločenský večer hudby
a krásneho slova
- bezplatné filmové predstavenie
v kine Nádej
- sponzorský dar
p. Hírošovej (Bioskop)

Presné termíny týchto akcií upresníme
vyhlásením v miestnom rozhlase, letá-
čikmi a pútačmi vo vývesných vitrínach.

Tešíme sa na Vašu účasť !

Horniny okolia Rače

Horniny ako hlavné zložky neživej prírody sú pre väčšinu ľudí nezaujímavé, resp. sú len obyčajnými kameňmi, hoci s nimi často prichádzajú do kontaktu, či už pri práci vo vinohradoch, záhradách, pri kopaní studní alebo pri vychádzkach do prírody. Vďaka nim sa vytvorila pre pestovanie viniča vhodná piesočnatá pôda, no i napriek tomu ich človek vníma ako niečo nepotrebné. Aj v okolí Rače, či už na svahoch a plochých chrbátoch Malých Karpát, alebo v úlomkoch, ktoré potoky vyplavili z pohoria, môžeme nájsť pekné kusy hornín. Každý kúsok má svoju dušu a skrýva v sebe veľa zaujímavého. Človek mu však musí chcieť rozumieť a vedieť v ňom čítať. Horniny vznikali a vznikajú v zemskej kôre a na zemskom povrchu pri rôznych geologických procesoch. Sú tak dôležitým dôkazovým materiálom o vývoji Zeme v rôznych geologických obdobiach.

Najčastejšou horninou okolia Rače je žula (granit). Vznikla asi pred 280 miliónmi rokov, v hĺbkach zemského telesa, roztavením starších a možno aj na inom mieste ako v Malých Karpatoch existujúcich hornín a ich uhynutím. Odvtedy prešla zložitým vývojom. Ako súčasť jadra pohoria bola koncom druhohôr a v treťohorách tektonickými tlakmi súvisiacimi s nárazmi africkej dosky na euroázijskú vyzdvihnutá bližšie k zemskému povrchu a porušená. Vznikli v nej mnohé pukliny. V obdobiach relatívneho tektonického pokoja, v podmienkach subtropickej, striedavo vlhkej klímy, aká na našom území vládla v mladších treťohorách, ju vonkajšie činitele (voda, vietor, zmeny teploty a pod.) a nimi vyvolané procesy rozrušovali. Niekde sa rozpadla až na žulový piesok, z ktorého miestami zostali väčšie žulové bloky. Zvetrávanie pokračovalo aj neskôr, keď teplé podnebie vystriedala ľadová doba. Žula tejto časti Malých Karpát je strednozrnná, obsahuje kremeň (má vodovobielu farbu), živce (mliečnobiela farba), svetlú slúdu – muskovit a tmavú slúdu – biotit. Zvetralejšie kusy majú po puklinách hnedé povlaky od limonitu (vodnatý minerál železa). Niektoré druhy žúl obsahujú viac kremeňa, živcov a svetlej slúdy, sú jemnozrnejšie a tvrdšie. Mnohí záhradkári pri kopaní studní narazili práve na túto horninu. Najzaujímavejšími horninami okolia Rače sú bezpochyby pegmatity. Podobajú sa žule, obsahujú rovnaké minerálne súčiastky, sú však hrubozrnejšie. Vznikli utuhnutím posledných zvyškov najkyslejšej magmy, silne obohatenej plynmi bližšie k zemskému povrchu v puklinách – žilách. Pegmatitové žily majú niekoľko častí, pričom každá obsahuje inú kombináciu minerálov. V okolí Rače tak nachádzame veľmi pekné kusy s lúčovite usporiadaným muskovitom, najčastejšie však pegmatity s väčšími platničkami muskovitu, ktoré sa pekne lesknú na slnku (napr. pri ceste od Troch zajacov smerom na Biely kríž, popri asfaltovej ceste od lyžiarskeho vleku smerom na Pánovú lúku a inde). Je to atraktívny kameň, ktorý sa pekne vyníma na mnohých záhradných skalkách a v kamených ohradách.

Keď náhodou natrafíte na pekný kúsok kameňa skúste si pomyslieť, že aj on má svoje nezastupiteľné miesto v našej prírode, ale aj vo Vašom živote.

RNDr. Mária Bizubová

Informácie z XIII. zasadnutia MZ Rača

Pravidelné zasadnutie MZ Rača sa konalo dňa 3. 9. 1996 v KS Račan. Poslanci prerokovali a schválili tieto dôležité materiály:

1. Komisia bytová, sociálna a zdravotná.

Poslanci MZ schválili návrh na odvolanie predsedníčky Komisie bytovej, sociálnej a zdravotnej – p. Kataríny Málenkovej. MZ Rača schválilo do funkcie predsedníčky Komisie bytovej, sociálnej a zdravotnej p. Soňu Polákovú.

2. Hospodárenie MČ Rača.

MZ Rača schválilo hospodárenie MČ Rača za I. polrok 1996.

3. Hospodárenie Bytofondu Rača.

MZ Rača schválilo hospodárenie Bytofondu Rača za I. polrok 1996 s pripomienkami.

4. Podnikateľská činnosť na území MČ Rača.

MZ Rača schválilo návrh všeobecne záväzného nariadenia o vydaní záväzných stanovísk k začatiu podnikateľských činností na území MČ Rača.

5. Nájomné služby, dodávky tepla a TUV.

MZ Rača vzalo na vedomie informáciu o vývoji pohľadávok za nájomné, služby, dodávky tepla a TUV od 1. 1. 1996 do 1. 7. 1996.

6. Zmena rozpočtu.

Poslanci MZ schválili zmenu rozpočtu pre DJ Plickova ul.

7. Bytofond Rača.

MZ Rača schválilo s pripomienkami návrh ukazovateľov pre hmotnú zainteresovanosť na rok 1996 na vyplatenie odmeny pre riaditeľku BYTOFONDU.

8. „Oberačkové slávnosti 1996“

MZ Rača schválilo návrh na výšku poplatkov za prenájom predajného miesta počas „Oberačkových slávností 1996“ a to: alternatívu č. 3–1 miesto à 2 dni:

1. Alkoholické nápoje	1 000,- Sk
2. Cigánska pečienka, kačice, kurence, husi, alkoholické nápoje a pod.	1 000,- Sk
3. Cigánska pečienka, kačice, husi, kurence – bez predaja alkoholických nápojov	850,- Sk
4. Jadierka – 1/2 predajného miesta	300,- Sk
5. Cukrová vata, pukance, nealkoholické nápoje, medovníky – 1/2 predajného miesta	400,- Sk
6. Suveníry, hračky, knihy a pod.	200,- Sk
7. Predaj vo vlastnom dvore	360,- Sk

* bez poplatku *

9. Stupavská ulica.

MZ Rača schválilo vybudovanie rigola na Stupavskej ulici v celkovom náklade 340 000,- Sk.

Civilná ochrana

Vážení spoluobčania !

Vláda Slovenskej republiky a Národná rada Slovenskej republiky venuje veľkú pozornosť ochrane obyvateľstva Slovenskej republiky pred nebezpečenstvom ohrozenia zdravia nebezpečnými škodlivosťami.

Prijatím zákona NR SR č. 42 „O civilnej ochrane obyvateľstva“ zaväzuje orgány štátnej správy, okresné a obvodné úrady, obce, ale aj právnické a fyzické osoby k prijímaniu opatrení k zamedzeniu možností ohrozenia života, zdravia, alebo majetku obyvateľov Slovenskej republiky.

Nie je tomu tak dávno, čo vo VSŽ, a. s. Košice došlo k mimoriadnej situácii, keď havária potrubia spôsobila únik nebezpečnej škodliviny, čo malo za následok zmarenie života a poškodenie zdravia niekoľkých zamestnancov akciovej spoločnosti. Vďaka okamžitému riešeniu situácie vedením akciovej spoločnosti a zásahom špeciálnych odborných jednotiek civilnej ochrany sa podarilo v krátkom čase haváriu zlikvidovať.

Aj v našej mestskej časti Rača sú podniky, akciové spoločnosti, ktoré pri výrobe svojich produktov používajú látky, ktoré sú vytipované, ako nebezpečné škodliviny.

VINOPRODUKT, a. s. Bratislava-Rača pri výrobe vinných produktov používa pre potreby chladenia čpavok, ktorý je všeobecne známy ako zlúčenina, ktorá má svoje využitie v malom množstve aj bežne v domácnostiach. Pretože čpavok bol zaradený Vyhláškou Úradu bezpečnosti práce č. 74/1996 ako nebezpečná škodlivina, vedenie akciovej spoločnosti VINOPRODUKT prijalo radu technických opatrení, aby v prípade havárie nedošlo k poškodeniu zdravia zamestnancov spoločnosti, ale ani obyvateľstva žijúceho v blízkosti akciovej spoločnosti VINOPRODUKT.

V objekte VINOPRODUKT, a. s. sa nachádza v špeciálnych zásobníkoch také množstvo čpavku, aby bola zabezpečená výroba a aby pri prípadnej havárii rozsah zamorenia, kedy by mohlo prísť ku zrane-

niu osôb nepresahoval hranice objektu akciovej spoločnosti VINOPRODUKT.

Čpavok (NH₃) je bezfarebný toxický plyn, vyznačujúci sa výrazným ostrým štiplavým zápachom. Je ľahko rozoznateľný vo vzduchu. Plynný čpavok je pri normálnom atmosferickom tlaku ľahší ako vzduch, preto stúpa nahor. Čpavkové pary dráždia sliznicu a horné cesty dýchania. Pri väčšom rozsahu pár vo vzduchu dochádza k slzeniu, silným záchvatom kašľa, závratom a bolestiam žalúdka. Ak sú zasiahnuté oči, dochádza k ochoreniu rohovky. Pri veľkom zasiahnutí, až oslepnutie. Pri styku s pokožkou čpavok spôsobuje popáleniny, podobajúce sa popáleninám II. stupňa.

Osoby, ktoré poskytujú prvú pomoc používajú ochrannú masku so špeciálnym filtrom proti čpavku, alebo vzduchový dýchací prístroj. Pri nedostatku ochranných masiek je nevyhnutné priložiť si na ústa navlhčený uterák (vreckovku, rúšku) v roztoku 8 % octu.

Ak vnikol čpavok do očí postihnutého, je potrebné okamžite vypláchnuť oči prúdom čistej vody a následne borovou vodou. Oči sa nesmú trieť.

V každom prípade, ak sa čuchom zistí prítomnosť čpavku vo vzduchu, treba opustiť miesto účinku čpavku, odísť na náveternú stranu. V prípade, že by unikol čpavok v blízkosti akciovej spoločnosti VINOPRODUKT, nahlásiť tento stav na vrátnici akciovej spoločnosti. Postihnutá osoba môže piť menšie množstvo čaju, alebo čiernej kávy. Pri väčšom zasiahnutí je potrebné privolať lekársku pomoc.

Aj keď VINOPRODUKT, a. s. Bratislava-Rača používa pri svojej výrobe túto látku, prijatím technických, materiálnych a zdravotných opatrení zabezpečuje, aby pri teoreticky možnej havárii nedošlo k zamoreniu vzduchu mimo objekt VINOPRODUKTU.

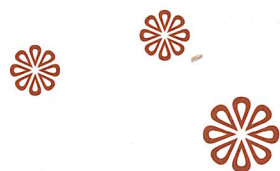
I tento príspevok by mal slúžiť ako oboznamovacia kampaň pre obyvateľstvo Mestskej časti Rača.

Ing. František SANDTNER
riaditeľ VINOPRODUKT, a. s.

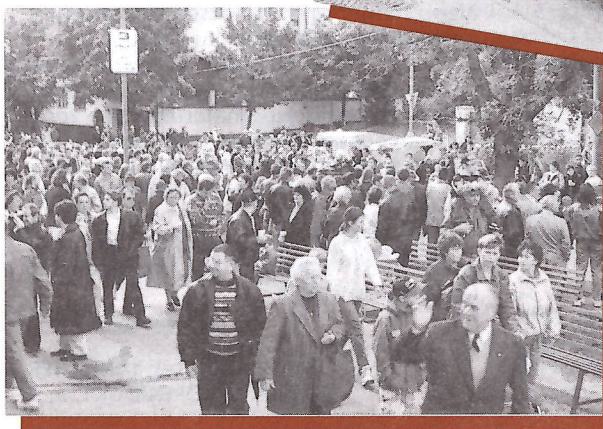
Račianske obaračkové slávnosti 1996

Račianska mlad' na čele sprievodu

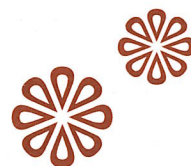

Krojované členky ZVV gen. M. R. Štefánika z Rače

Ani „aprílové“ počasie neodradilo návštevníkov z účasti na obaračkových slávnostiach 14. a 15. 9. 1996 v Rači

Rituál odovzdávania „Strapca hrozna“

„Račianska izba“ ako ju pripravili členovia MO-Matice Slovenskej v Rači

MÚ Rača touto cestou vyslovuje poďakovanie všetkým sponzorom, ktorí sa podieľali na úspešnom zavŕšení obaračkových slávností v Rači:

Mäsoprodukt KABÁT
 PPD Rača
 PD Vinohrady
 Potraviný JEDĽA – p. Samek
 Predajňa odevov – p. Šimunič
 Hotel LIMBACH – p. Sučanská
 Súkromná viecha – Zvozilovci

Výstava ovocia a zeleniny – pýcha záhradkárov MČ Rača

SLUŽBY OBYVATEĽOM

Račania, viete o tom, že na Žarnovickej ul. č. 3, je v prevádzke zberňa, práčovňa a žehliareň ?

Bližšie informácie nám poskytol vedúci prevádzky *Ing. Eduard Beneš*:

- Naša prevádzka je zberňou šatstva pre rýchločistiareň v Krasňanoch s dĺžkou dodania vyčistenia odevov od 3 do 5 dní.
- Poskytujeme služby:
pranie rovného a kusového prádla s dĺžkou dodania od 3 do 5 dní
žehlenie doma vypranej bielizne a košiel.

Aké výhody poskytujete svojim zákazníkom ?

- Máme prijateľné ceny za poskytnuté služby.
- Dôchodcom poskytujeme zľavu.

Prevádzková doba: pondelok až piatok od 11.00 do 18.30 hod.

Viete, že na Karpatskom námestí je predajňa **VEČIERKA**, ktorá ponúka denne široký sortiment potravinárskeho tovaru ?

Majiteľ prevádzky *p. Michal Pavúk* nám prezradil, že otváracia doba v ich predajni je:

pondelok	voľný deň
utorok–piatok	6.00–10.00 h, 14.00–21.00 h
sobota–nedeľa	9.00–21.00 h

Máte doma pokazený televízor, videorekordér, alebo monitor k IBM PC ?
Servisné služby Vám poskytne *p. Igor Kováč* na Stratenej ul. č. 4 v Rači, v pondelok až v piatok od 17.00 do 20.00 h.

Kontakt: tel./fax: 528 37 28

Redakcia

**Vezmem do prenájmu vinice –
najmenej na 5 rokov,
vo výmere od 30–40 až 1 ha.**

Cena podľa porastu a šírky sponu,
cca 15 000,- až 30 000,- Sk/ha.

Tel.: 28 10 16

Vináreň – Reštaurácia pri Kaplnke

Roľnícka č. 31 – Vajnory

**príjme do trvalého
pracovného pomeru**

- kuchára, kuchárku
- čašníka, čašníčku
- pomocnú silu do kuchyne (môže byť aj dôchodkyňa)

tel. č.: 07/54 111 61

Pán *Michal Pavlačič*
z Kadnárovej 39 sa pýta:

*Ako sa bude postupovať voči tým budúcim
vlastníkom bytov, ktorí nebudú môcť,
alebo chcieť prispievať stanovený (dohod-
nutý) finančný obnos na údržbu domu
a na fond opráv, ako i na ostatné spoločné
výdavky ?*

Práva a povinnosti vlastníkov bytov

riešia § 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 25 záko-
na NR SR 182/1993 Z.z., a jeho novela zák. č.
151/1995 Z.z., o vlastníctve bytov a nebyto-
vých priestorov.

citujem § 15 odst. 1:

**Na zabezpečenie pohľadávok vzniknutých
z právnych úkonov týkajúcich sa domu, spo-
ločných častí domu, spoločných zariadení
domu a príslušenstva a na zabezpečenie
pohľadávok vzniknutých z právnych úkonov
týkajúcich sa bytu alebo nebytového pries-
toru v dome, ktoré urobil vlastník bytu**

alebo nebytového priestoru v dome, vzniká
zo zákona k bytu alebo k nebytovému pries-
toru v dome záložné právo v prospech spo-
ločenstva: ak sa spoločenstvo nezriaďuje,
vzniká zo zákona záložné právo v prospech
ostatných vlastníkov bytov a nebytových
priestorov. Vznik a zánik záložného práva sa
zapiše do katastra nehnuteľností.

Výška finančného príspevku do fondu by
mala vychádzať z predpokladaných nákladov
na výkon údržby, prevádzky a opráv
domu a pozemku na obdobie roka a z kumu-
lovania sumy, potrebnej k väčším finančným
nákladom. Napríklad na plánovanú opravu
strechy, zateplenie štítovej steny domu
a pod. Túto výšku si určia vlastníci bytov.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že zákon rieši
problém neplatičov. Svoj nárok voči neplati-
čom musia ostatní vlastníci bytov riešiť súd-
nou cestou. Túto právnu službu bude Byto-
fond podnik mestskej časti Bratislava – Rača
poskytovať tým vlastníkom bytov v domoch,
ktoré sa zveria do správy, alebo ak vzniknuté
spoločenstvo vlastníkov o túto službu požia-
da.

Ing. Eva Bezručová
riadiateľka Bytofondu Rača

Poznáte perožrúctvo a kanibalizmus ?

V súvislosti s rozširovaním chovu hrabavej hydiny najmä kurčiat, mládok, ale i dospelých nosíc
v niektorých prípadoch chovatelia nám signalizovali nežiadúci jav, pri ktorom určité jedince buď
samé sebe, alebo iným jedincom ozobávajú a z časti požierajú perie. Tento zlozvyk sa nazýva pero-
žrúctvo. Tento stav je známy aj pri ozdobnom vtáčtve chovanom v kľetkách.

Obdobný avšak horší zlozvyk hydiny je ten, pri ktorom sa jednotlivé zvieratá navzájom ozobáva-
jú až do krvácania a to v oblasti kloaky, na krídlach a na končatinách. Útočiacie jedince treba zlikvi-
dovať. V takomto postihnutom krdli hydina pobeháva z miesta na miesto. Útočiacie jedince svoje
obete ozobávajú tak intenzívne, že napadnuté zvieratá z rán veľmi často vykrvácajú. Pri ozobávaní
kloaky a jej okolia dochádza okrem poranenia často aj k vyzobaniu veľkej časti čreva. Takýto nežia-
dúci jav sa nazýva kanibalizmus. U nosíc mu spravidla predchádza požieranie vajec.

Oba tieto javy v krdli objavia sa zväčša náhle a vyvíjajú sa na zlozvyk, ktorý sa rýchle rozširuje.
Jedná sa vo väčšine o komplex príčin. Z nich do úvahy prichádzajú najmä chyby v kŕmení, vplyvy pro-
stredia, dráždenie ektoparazitmi. Tak isto sa jedná o neurózu podporovanú deficitom (chýbaním)
bielkovín, vitamínov, alebo minerálnych látok (soľ). Keďže vyvolávajúca príčina sa spravidla hneď
nezistí aj liečba je rôzna a nie ľahká. Osvedčuje sa pridanie deficitných látok do krmiva, podanie
sedatív, alebo výnimočne sa siahne ku skráteniu zobáka, ktorého skrátenie prijímaniu potravy
nebráni a za niekoľko mesiacov skrátený zobák opätovne dorastá.

MVDr. Stanislav Polakovič, Veterinárna ordinácia Rača, Námestie hrdinov 3

Oslavy Dňa Ústavy SR
– sadenie lipky – 1. 9. 1996
starosta MČ Rača
poslanci NR SR
obyvatelia Rače

Detský súbor Vajnoráčik
pri oslavách
Dňa Ústavy SR,
pred KS Impulz
na Východnom, ktoré
pre obyvateľov
pripravili MO HZDS
a SNS v Rači

Starosta MČ Rača
MUDr. Ivan Strnisko
pri slávnostnom otvorení
zrenovovanej pošty v Rači

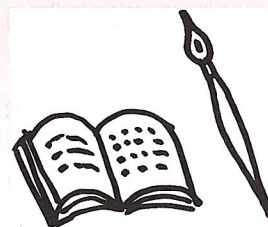
Vlast'

*Vlast', čo toto slovo znamená ? Slovensko, domov ?
Nie, omnoho, omnoho viac.*

- V – to sú vršky Malých Karpát,
po ktorých sa vietor preháňa
to je sneh, čo na vrcholky striech padá
i vtáčence, čo na stromy sadajú
a vatra, čo rozžiari sa po Jánu*
- L – láska matky k synovi
lekno, čo v jazero sa ponorí
luna, čo po oblohe pláva,
labuť, čo z neba krídlami nám máva*
- A – ako agát, čo rozvoníava ulicami,
ako apríl, ten mesiac všade známy
ako alchemilka, mudrcov čo mámi
a ako Androméda, čo sa blyští záhradami*
- S – sťa slávik, čo spieva nad našimi poľami
sťa sýkorka, čo sa morí zimami
sťa stráne, ktoré sa tu rozprestierajú
sťa snežné vločky, čo z neba padajú*
- Ť – ako ťahavé brečtany
tie, čo vinú sa medzi domami
ako Trenčianske Teplice
kde vyliečilo sa ľudí tisíce*

*Vlast', význam slova tohto mnohí nepoznajú
a preto vzdal som hold tomu nášmu kraju
kraju, čo jak matka o nás sa stará,
a preto vlasť naša nesmie byť nepoznaná*

*Ludovít Gerec
ZŠ Plickova 9, 7. C
Bratislava*

Práca získala Čestné uznanie v národnom kole súťaže
Prečo mám rád Slovensko.

Keď prichádza radosť

V našej mestskej časti je viacero škôl – materských, základných i stredných. Každá z nich má svojich žiakov, svojich učiteľov, svoje starosti i radosti...

Ale my nebudeme hovoriť o nich jednotlivo. Chceme vám priblížiť niekoľko podujatí, ktoré patrili viacerým školám spoločne a možno práve aj v tom bolo ich čaro. Za ich prípravou treba hľadať nielen obetavých učiteľov, ale aj porozumenie a finančnú dotáciu z Miestneho úradu v Rači a od výboru MO MS.

Začneme májom: 15. mája nastúpilo do výletného autobusu 34 žiakov základných škôl, pre ktorých bola exkurzia Po stopách nášho rodného jazyka odmenou za ich výborné umiestnenie v troch súťažiach na počesť 750. výročia našej obce.

5. júna bolo v odpoľudnajsích hodinách mimoriadne živo v Kultúrnom stredisku na Žarnovíckej ulici, kde sa zišli deti z piatich materských škôl na prehliadke detských divadielok o zvieratkách pod zázvnom Kamaráti Smelého zajka. Veru, J. Ciger-Hronský, ktorého 100. výročie narodenia sme si prednedávnom pripomínali, by mal radosť. Veď deti a zvieratká, dobro, spravodlivosť a pravda majú k sebe tak blízko.

A potom prišiel 11. jún a s ním v podvečerných hodinách spoločný kultúrny program račianskych škôl pre deti, rodičov a občanov vo veľkej sále kultúrneho domu Račan.

Zneli verše z vlastnej tvorby žiakov, ľudové piesne v sólovej i zborovej interpretácii, nohy tanečníkov sa rozíhrali v rytmoch country i latinsko-amerických tancov. Súčasťou programu bolo aj vyhodnotenie a odmeny pre žiakov, ktorí boli úspešní v krajských a celoštátnych súťažiach. Bolo príjemné tleskať 2 žiakom majstrom Slovenska v stolnom tenise z kategórie žiakov, 3 držiteľom diplomov z výtvarnej prehliadky v Macedónii Bitola 96, úspešným recitátorom, športovcom, zdravotníkom i olympionikom v odbore fyzika, chémia, matematika atď.

Veru, máme veľa múdrych a šikovných detí. Spoznávať ich a umožniť im, aby sa spoznali a fandili si navzájom, to znamená pestovať radosť. A tej nikdy nie je dosť – alebo – aj tej je vždy dosť?!

Začal školský rok 1996/97. Veríme, že v ňom opätovne nájde svoje miesto plodná spolupráca škôl s miestnym odborom Matice slovenskej a našimi kultúrno-osvetovými zariadeniami.

D. Luknárová

ADRIÁNKY

Jednoduché, ľahučké, vykrajované koláčiky veľmi chutné a vhodné najmä pre deti:

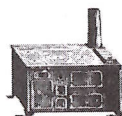
- 350 g hladkej múky špeciál,
- 1 celé maslo
- 1 celé vajce,
- 4 lyžice kyslej smotany,
- štipka soli

Masu spracujeme na doske, vyváľkame na 1 cm a vykrajujeme rôzne tvary – srdiečka, kolieska a pod. (Ak sa nám cesto lepí kľudne pridáme múku.)

Koláčiky ukladáme na suchý plech a pečieme v stredne vyhriatej rúre.

POZOR! Hneď upečené. Ešte horúce koláčiky obalíme v práškovom cukre premiešaným s vanilkou.

Recepty

KARÉ na zvláštny spôsob

- Rezne naklepeme, mierne osolíme, obe strany potrieme grilovacím korením a horčicou.
- Takto upravené rezne obalíme najprv v strúhanke, potom vo vajičku.
- Opražíme v horúcom oleji z oboch strán, aby vznikol obal.
- Potom mäso uložíme na pekáč vyložený oravskou slaninou, kúsok slaniny dáme aj na každý plátok mäsa.
- Prikryjeme alobalom a pečieme do zmäknutia.
- Príloha podľa chuti.

Takto upravené rezne budú určite chutiť každému!

Výlet za odmenu

(Reportáž)

Všetko to vypuklo o trištvrte na osem, 15. mája 1996, v stredu. Vtedy nám prišiel autobus. Počkalo sa na niektorých oneskorencov a všetci sme sa nahrnuli do autobusu (presne 17 šťastlivcov a pani učiteľka Luknárová). Autobus naštartoval a mohli sme ísť.

Ale dlho to netrvalo, lebo sme zastavili na Kubačovej ulici, kde sa k nám pridali aj žiaci zo ZŠ Plickova (obdobní šťastlivci). Konečne sme mohli ísť. Teraz cez Bratislavu po Račianskej a neskôr po Pražskej ulici smerom na Dúbravku.

Neskôr sme prešli cez Malacký a blížili sme sa k našej prvej zastávke. Bola v Borskom Mikuláši.

Tu sme si boli pozrieť domček, kde sa narodil a žil Ján Hollý, slovenský básnik, bernolákovec. Hneď na trávníku pred domom bola jeho pamätná socha. Keď sme vchádzali do domu, zaujali mnohých vchodové dvere. Boli nižšie ako dvere v dnešných bytoch, a tak nejeden z nás si o ne poriadne buchol hlavu. Keď sme boli dnu, ocitli sme sa v malej predsieni, z ktorej sme vošli do neveľkej izby. Jej povalu podopierali stĺpy a hlavný trám. Malými oknami prenikalo do izby svetlo.

Pani lektorka nám porozprávala mnoho zaujímavého nielen o živote Jána Hollého, ale aj o kraji, z ktorého pochádzal.

V izbe bolo veľa dobových predmetov, ako napríklad: pec, na ktorej boli poukladané rôzne nádoby, posteľ s veľkými perinami, stôl, na ktorom ležala kronika návštev a okolo neho lavice a stoličky. V rohu izby stála skrinka, do ktorej sa ukladal chlieb. Vedľa lavice stála komoda s rôznymi reliéfmi. A nad ňou visela polička, v ktorej bol poukladaný sviatočný riad z habánskej keramiky.

V druhej, o niečo menšej miestnosti, ktorá slúžila ako kuchyňa, bola pec, hrniec aj kotlíky. Táto pec mala otvorené ohnisko a nad ním sme zbadali široký, ale krátky komín. Naň nás upozornila i pani lektorka. Na stenách kuchyne viseli rôzne nádoby a náradie na varenie, len okná sme nevideli, preto je to „čierna“ kuchyňa.

Prostredie domčka nás veľmi zaujalo, lenže výlet iba začínal, a tak sme museli pokračovať ďalej, tentokrát do Hlbokého.

Je to malá obec v okrese Senica, ktorá zohrala významnú úlohu v slovenskom kultúrnom živote v 19. storočí.

V rokoch 1843 až 1888 tu žil evanjelický farár Jozef Miloslav Hurban. Na jeho fare sa v roku 1843 rozhodlo o uzákonení celonárodného spisovného jazyka. Teraz je neďaleko fary zriadené múzeum, pri prehliadke ktorého sme sa zoznámili so životom a činnosťou tohto významného vodcu v slovenskom národnom obrození. J. M. Hurban uviedol spisovný jazyk do literárneho života v almanachu Nitra, neskôr mu dal priestor i v Slovenských pohľadoch. Bol spoluzakladateľom spolku Tatrin. Bol to prvý kultúrny spolok Slovákov, založený z iniciatívy Ľudovíta Štúra v Liptovskom Mikuláši.

J. M. Hurban bol nielen vydavateľom Slovenských pohľadov, básnikom a spisovateľom, ale aj jednou z hlavných postáv slovenského národného revolučného pohybu a spoluorganizátorom ozbrojeného slovenského povstania.

Po buržoáznej revolúcii žil pod policajným dozorom, ale jeho vplyv a prácu nebolo možné zakázať.

Múzeum v Hlbokom zaujímavovo rozpráva o ňom, jeho rodine, ale aj o osudoch slovenského národa v 19. storočí.

Z múzea sme išli na cintorín pokloniť sa Hurbanovej pamiatke. Veľkolepá biela mohyla, obklopená kvitnúcimi lipami a zeleným hustým trávníkom, urobila na nás veľký dojem.

Avšak postáli sme ticho aj na „potupnom“ mieste, kde prikázala vtedajšia vrchnosť tohoto „nebezpečného“ pansláva pochovať.

Veru, ťažko sa prebýjal k životu náš slovenský národ.

Ešte by bolo treba povedať o Dobrej Vode a Modre, lebo aj tam sme boli, ale to až niekedy nabudúce.

Žiaci 7. A zo ZŠ Tbiliská 4

Podakovanie neznámenu pánovi

Ďakujem srdečne pánovi, ktorý dňa 23. augusta asi po 15. hodine našiel dámsku kabelku v Jednote v Krasňanoch a odovzdal ju pokladničke. Stratila ju moja známa, ktorá ma prišla navštíviť po veľmi dlhom čase a mala v nej tak veľmi potrebné doklady. Pokladnička nám kabelku v poriadku odovzdala a pri návale práce nám ani nestihla povedať čo to bolo za pána, či mladší alebo starší ale toľko vieme, že to bol „Človek“ s veľkým Č a o to mu srdečnejšie obe ďakujeme. Nech ho jeho dobrota, poctivosť a láska sprevádza po celý život.

K. Lacová, Krasňany

IV. ROČNÍK „MEMORIÁL ĽUBA JANEGU“

V krátkom časovom úseku 2 memoriály. Dva vyhasnuté mladé, ľudské životy. Myšlienka nezabudnúť na človeka, uctiť si ho spôsobom akým on vyznával životný štýl, prejavom svojej osobnosti v prípade Ľuboša Janegu futbalom, bolo rozhodnutie okamžité.

Už štvrtý raz vybehli mužstvá bojovať o trofej svojim futbalovým majstrovstvom. Rodičia Janegovi, vždy dojatí ale s nadhľadom otvorili turnaj, brat Peter pozorným okom fotografoval strhujúcu atmosféru, ktorú vie vytvoriť guľaté čarodejné čudo, lopta. Hviezdy zo Santosu – Valentín, Krcho, Hašo, Cigánek, Chobot pokropení živou vodou hrali konečne svoj technický kombinačný futbal a chlapi z Realu Rendez starí to profíci v pozícnom futbale tentoraz len o chl p obhájili prvenstvo a dramatické finále, kde víťazstvo, prelietavá to víla šťasteny, v podaní zlatého gólu Švenka napokon padla do lona Realu. Skúsenosť Masaroviča, Kuchára, Rybára, Mihaloviča, Švenka, Polakoviča, Szaba a gólmána Kollára sa ukázala byť ako rozhodujúcim faktorom, čo každým rokom bude však zložitejšie, lebo súperia sú čoraz vyzrelejší, seabedomejší.

Tretie mužstvo Old Boys predvádzalo svoj technický nápaditý futbal s prekvapujúcimi kontrami kde prím hrali nestarnúci obranca Marczel, Oster, útočníci kalibru Karlík, Ternény, Hóz, brankár Vajsabel. Pre mužstvá mladých nádejných Boca Rendez a Fordan Club to bolo vzácne zbieranie futbalových skúseností, ktoré môžu získať len hraním takýchto náročných zápasov.

Ľuboško, keď sme ti ráno dávali veniec na tvoj hrob v Rači, v sprievode tvojich rodičov, brata Petra a priateľov Sviteka, Schuberta, Kollára bolo nám všetkým úzko, clivo. Cítili sme ako sú niektorí ľudia ľudsky nenahraditeľní. Nasledovný turnaj, kde množstvo ľudí bojuje o pohár Tvojho mena, kde pot, námaha, futbalový kumšt, elegancia pohybu ťa vždy pripomenie uvedomením si, že človek je pomínutelný ale pre mnohých a najmä chlapcov Realu Rendez „Nezabudnuteľný“.

Konečná tabuľka: 1) Real Rendez
2) Santos Rendez
3) Old Boys
4) Boca Rendez
5) Fordan Club

*Tvoji chlapi z Realu Rendez
Cyril Sekerka*

Víťazná zostava: Kollár, Masarovič, Rybár, Kuchár,
Mihalovič, Švenk, Szabo, Svitek

VI. ročník

„POHÁR STAROSTU RAČE“

Vinobranie, to je nielen vínečko, burčiak, to je aj pohyb tentoraz v podobe minifutbalu. 5 mužstiev si naladilo svoje tenisky, aby futbalom siahli na víťazné poháre. Ambiciózne račianske mužstvá AC a MC Rača zdobilo bojovnosť, srdnatosť, nasadenie, mužstvá z Východného technika, kombinácia, futbalová improvizácia.

Nadoraz, až na dno svojich síl siahli všetci v telocvični na ZŠ Tbiliská, kde nám pani riaditeľka Püšpökyová veľkoryso umožnila realizovať futbalové šachy, kde prekvapujúco ale zaslúžene zosadil z trónu 5 násobného víťaza Real Rendez mužstvo FC SANTOS.

Dôstojné finále bolo oslavou techniky, futbalovej improvizácie, nečakaných bleskových kľučiek ako to prezentovali obidva kolektívy a dali vychutnať všetky čará, ktoré poskytuje futbal.

Old Boys bojovali statočne a mali hviezdy v Bonovi Hozovi a Šaňovi Marczelovi, ale nekompletní, oslabení o 4 hráčov základnej zostavy, obsadili tentoraz poslednú priečku.

Hlavná myšlienka osláviť Vinobranie v Rači oslavou pohybu sa vydarila a zúčastnení sa tešia už na VII. ročník, kde tajnička na víťaza bude viac ako zamotaná.

Cyril Sekerka

Víťazná zostava: Valentín, Hašo,
Csano, L. Cigánek,
R. Cigánek, Levius

Víťaz „POHÁR STAROSTU MČ RAČA“

- 1) FC SANTOS
- 2) REAL RENDEZ
- 3) AC RAČA
- 4) MC RAČA
- 5) OLD BOYS

Vináreň - Reštaurácia pri Kapluke

Rolnícka č. 31 - Vajnory, tel. č. 07/54 111 61

Pozývame Vás do príjemného prostredia štýlovej Vajnorskej vinárne.

Poriadame: rôzne rodinné oslavy
Ponúkame: tradičné jedlá
a jedlá na objednávku,
pečené husy, kačice, lokše
a studené misy

Objednávky: 24 hod. vopred

Otvorené denne od 11.30–22.00 h
okrem pondelka

Oddelenie kultúry, mládeže a športu pri MÚ Rača

Vás pozýva na

VI. RAČIANSKY COUNTRY BÁL

dňa 8. novembra 1996 o 19.00 hod.

v KS Račan na Detvianskej ul.,
vstupné 50,- Sk

Bohatý program a občerstvenie !

predpredaj vstupeniiek: KS Žarnovická ul.
Tel.: 28 93 19

Kultúrne stredisko Žarnovická ul.

pozýva

všetky ženy a dievčatá

na **AEROBIK a KALANETIKU**

cvičíme každý utorok a štvrtok
od 18.30–20.30 hod.
v telocvični ZŠ Plickova.

Pri zakúpení permanentky – zľava
informácie: tel.: 28 93 19

Plán kultúrnych podujatí na október 1996

Klub dôchodcov Rača, Strelkova 1

8. 10.	15.00 h	Prechádzka po Rači – určená všetkým členom, ale prvorade tým, ktorí starú Raču nemali možnosť poznať. Povedie predseda klubu pán Jozef Janeček s priateľmi. Zraz o 14.45 h pred KS Račan.
15. 10.		Husacie hody – spoločná akcia klubu. Prihlášky prijíma hospodárka klubu pani T. Gáľisová.
22. 10.	16.00 h	V seriáli Zo sveta premietne člen Samosprávy pán Ing. Artúr Beladič diapozitívy zo svojho archívu: Spomienky na Kanadu, v miestnostiach klubu.
29. 10.	15.00 h	Územný plán Rače, úvodná prednáška s diskusiou. Ing. A. Beladič.
30. 10.	15.00 h	Malá rodinná škola. Pod vedením p. Heleny Barátovej sa budú zhotovovať kytice a venččky na ozdobu hrobov pred nastávajúcím sviatkom Pamiatky zosnulých.

Klub dôchodcov Rača, Strelkova 1 je otvorený denne od 14.00 do 18.00 h okrem soboty a nedele.

PhDr. Mária Strnadová

KS Žarnovická

Podujatia pre deti:

9. 10.	13.30 h	Výtvarná dielňa pre deti zo ŠD (téma – Moja stará mama a starý otec)
16. 10.	13.30 h	Huby v našom lese (pre deti zo ŠD)
23. 10.	13.00 h	Videostop (súťažné popoludnie pre deti zo ŠD a ich filmových hrdinov)

Rôzne podujatia:

9. 10.	17.00 h	SDĽ – čl. schôdza
19. 10.		Únia nevidiacich (spoločenská zábava)
22. 10.	17.30 h	SČK, SZŽ – mesiac úcty k starším
29. 10.	17.00 h	VI. Račiansky country bál
Tramp klub Bratislava

KS Elán

Podujatia pre deti:

8. 10.	10.00 h	O šípkovej Ruženke (bábk. predst. pre MŠ)
25. 10.	13.30 h	Diskotéka pre deti ZŠ

ZUČ:

utorok, štvrtok	17.00–20.00 h	Little cloggers, Clogg show (country krúžok)
piatok	16.30 h	Šachový krúžok
nedeľa	9.00 h	Šachový krúžok

Rôzne:

7. 10.	18.00 h	Klub poslancov Krasňany (p. Malenková, p. Horváth)
16. 10.	15.00 h	Program pri príl. Mesiaca úcty k starším v KD Krasňany (Aťa Klímová)
nedeľa	11.00 h	Rímsko-katol. bohoslužby

KS Impulz

Podujatia pre deti:

10. 10.	14.30 h	Detský jarmok (výmena hračiek...)
16. 10.	14.30 h	Disko pele-mele
23. 10.	13.30 h	„Ukáž čo vieš“ – kvíz ZŠ
26. 10.	13.00 h	MO SNS Východné jubiluje (súťaže pre deti)
utorok, štvrtok	13.30 h	Družina, počítač. hry

Krúžková činnosť:

pondelok	17.00 h	moderný tanec
utorok, streda	16.00 h	tanečný krúžok
štvrtok	16.00 h	malé javiskové formy

Športová činnosť

pondelok, streda	19.00 h	cvičenie ženy
štvrtok	16.00 h	karate deti

Rôzne:

18. 10.	17.00 h	Diskotéka z prinesených nahrávok
25. 10.	18.00 h	Úcta k starším – (slávnostný večer)
pondelok	15.00 h	klub dôchodcov
utorok, štvrtok	18.00 h	autoškola Impulz
nedeľa	7.30 h	sv. omša

KS Račan

–		Mesiac úcty k starším – filmové predstavenie (kino Nádej)
–		Večer slova a hudby
18. 10.		Imatrikulácia – gymnázium škol. bratov
29. 10.		Plénum MZ Rača

Jubilanti

Klub dôchodcov Rača

Viera Vlašičová
RNDr. Štefan Petrovič

Klub dôchodcov Krasňany

Katarína Lacová	Alexina Dobišová
Oľga Národová	Michal Pavlačič
Cyprián Baumgartner	Irena Szárazová
MUDr. Jaroslava Coufalová	Melánia Františová
Viera Veselá	Jolanka Teplánska
Jojka Putzová	

Klub dôchodcov Východné

Magda Brečanová	Terézia Horinková
Terézia Mrvová	Emil Sevkulič

ZVV gen. M. R. Štefánika

Antónia Krajčírová	Michal Szabo
Stanislav Gschweng	Jozef Remenáť

Výzva pre obyvateľov

Vážení obyvatelia, ak máte záujem o uverejnenie životného jubilea, alebo úmrtia Vašich najbližších v Račianskom mesačníku, oznámte potrebné údaje na adresu:

Redakcia
Račianskeho mesačníka
MÚ Rača, Kubačova 21,
831 06 Bratislava,
Tel.: 28 51 64, 28 99 71

Dňa 24. 8. 1996 oslávili
ZLATÚ SVADBU
manželia Kramaričovi.

Srdečne blahoželáme

60 rokov oslávil p. **Fridrich Sliva**

70 rokov oslávili p. **Vlado Bednarič**
a p. **Štefan Engi**.

V mesiaci október oslávia 70 rokov
p. **Milan Vajanský** a **Ing. Eduard Krížik**.

Všetkým jubilantom prajeme veľa zdravia, šťastia, pohody, radostných chvíľ prežitých v kruhu najbližších a priateľov.

Redakcia.

Úmrtia

Jozef Valovič

FILIÁLKA RAČA V NOVÝCH PRIESTOROCH

Slovenská sporiteľňa, a. s. sa prihovára všetkým obyvateľom Rače, ktorí využívajú služby filiálky na Mudrochovej ulici. Pri príležitosti Svetového dňa sporenia, bude práve spomínaná filiálka v októbri presťahovaná do nových, moderných a účelne riešených priestorov. Zrekonštruované priestory na Detviánskej ul. č. 25 určite splnia kritéria moderného bankového prostredia pre našich doterajších ale aj budúcich klientov. Zároveň Slovenská sporiteľňa, a. s. rozširuje aj ponuku bankových služieb. Občania Rače určite privítajú okrem produktov v korunovej oblasti aj zmenárenské služby a v blízkej budúcnosti devízové služby.

Medzi klasické produkty s dlhoročnou tradíciou patria vklady na vkladné knižky, ktorých rôzne druhy Slovenská sporiteľňa poskytuje klientom. Po zvážení, aká vkladná knižka je pre klienta z hľadiska úročenia alebo pre potreby výberu peňazí najvýhodnejšia, sporiteľňa ponúka vkladnú knižku bez výpovednej lehoty, vkladnú knižku pre deti a mládež, výhernú vkladnú knižku. Zároveň ponúka možnosť využitia terminovaných vkladných knižiek – s 3, 6, 12, 24-mesačnou výpovednou lehotou. Terminované vklady sú zvýhodnené úrokovými podmienkami. U všetkých druhov vkladných knižiek je možná ochrana heslom. V širokej ponuke vkladných knižiek si nájde ten svoj bankový produkt klient každej vekovej kategórie.

To isté platí aj pre časovo úsporný, mobilný, na služby bohatý produkt, akým je sporožirový účet. Je určený pre osobné a rodinné hospodárenie, poskytujúci služby klientom najmä v oblasti bezhotovostného styku. Jeho výhody poznajú klienti v agende sporožirových účtov, ale najmä fyzické a právnické osoby – podnikatelia, cestou bežných účtov. Neoceniteľnou službou majiteľov bežných účtov a sporožirových účtov je prijímanie a spracovanie príkazov na úhradu denne v rámci pokladničných hodín.

Za posledné obdobie je najmodernejšou formou disponovania vkladom na sporožirovom účte výber hotovosti bankomatovou kartou na území celého Slovenska v bankomatoch Slovenskej sporiteľne. Novinkou v kartovom produkte je karta Domestic Card, prostredníctvom ktorej môže jej držiteľ platiť aj účty v hoteloch, na čerpacích staniciach a vo vybranej sieti obchodov na území Slovenska.

Osobitnou ponukou sú študentské sporožirové účty a k nim vydávané študentské karty alebo karty EURO 26.

Dlhoročnú tradíciu má Slovenská sporiteľňa v poskytovaní úverov obyvateľstvu a v súčasnosti je stále bankou, ktorá poskytuje občanom najviac druhov úverov – na bytové účely, na ostatný nehnuteľný majetok, na nákup tovaru, úvery vyplácané v hotovosti, uhrádzané prevodom, na kúpu cenných papierov. Každý úver sa poskytuje za určitú úrokovú sadzbu a má danú maximálnu dĺžku splatnosti.

Novinkou v novej budove filiálky je aj ponuka využitia zmenárenských služieb, ktoré ušetria čas obyvateľom Rače cestovať za týmito službami do mesta.

Milí Račania, navštívte nové priestory Slovenskej sporiteľne. Pestrá škála ponúkaných peňažných služieb vám určite pomôže pri rozhodovaní sa – ako naložiť s finančnými prostriedkami.